

MEDUNARODNI DAN MATERINSKOG JEZIKA

luni, 25 martie 2019

Dana 21. velja e obilježava se Me unarodni dan materinskog jezika koji je UNESCO proglasio 1999. u spomen na prosvjed i pogibiju bengalskih studenata koji su prije 47 godina zahtijevali ravnopravnost za svoj jezik.

Time su željeli naglasiti potrebu za o uvanjem kulturne i jezi ne raznolikosti razli itih krajeva svijeta.

UNESCO-ov dokument iz 1970. godine kaže “Materinski jezik ozna uje put ljudskog bi a i pomo u njega ono ulazi u društvo, ini svojom kulturu grupe kojoj pripada i postavlja temelje razvoju svojih intelektualnih sposobnosti”.

A što je to materinski jezik? Materinski jezik je jezik koji kao djeca u imo od okoline i obitelji. Sastavni je dio našeg identiteta i najizravniji izraz kulture. A koji je naš materinski jezik? Jezik naše zajednice je karaševski govor, sa svim varijantama (lupa ki, klokoti ki, karaševski itd.), a hrvatski standardni jezik nam je službeni materinski jezik. Kako je ve ina naših sumještana raseljena po Austriji, upoznati su, a neki ak i žive me u Gradiš anskim Hrvatima. Službeni naziv njihovog materinskog jezika je gradiš anskohrvatski, a službeni bi naziv onda bio karaševskohrvatski. Divimo se Gradiš anskim Hrvatima na naporima koje ulažu u o uvanju svog materinskog jezika, kao najo itijeg izraza identiteta, u o uvanju svoje nošnje, glazbe itd. U mnogo emu su nam uzor. Bogu hvala, zadnjih desetlje a to je vidljivo i kod nas, preko napora za opstanak naših škola, folklornih društava, kulturnih i športskih manifestacija, sve ja ih i eš ih veza s Hrvatskom.

No uvijek trebamo imati u vidu da nam jezik, materinski, bude na prvom mjestu kada govorimo o o uvanju našeg identiteta. Nastojmo ga govoriti, uvijek, nastojmo ga održati što iš im onako kako su nas u ili roditelji, a pogotovo naše stare maj-ke i djedovi, nastojmo ga u svakodnevnoj komunikaciji koristiti, u obitelji, na ulicama naših mjesta, u školama, u op inskim uredima. A kada ne znamo neku rije nemojmo odmah posegnuti za ve inskim rumunjskim ve zamolimo naše uku ane, roditelje, bake da nam pomognu. To ne zna i da nam rumunjski nije važan, naprotiv iznimno je važan jer živimo u ovoj zemlji u kojoj je rumunjski službeni. I trebamo ga nau iti što bolje, ispravnije. No svaki od njih ima svoje mjesto. To je ujedno i naša prednost, što od malih nogu u imo dva jezika. Što bolje znamo oba jezika lakše e nam biti u iti neke strane jezike, to su uostalom potvrdila i mnogobrojna znanstvena istraživanja. Stru njaci tvrde da je znanje materinskog jezika vrlo važno pri formiranju mišljenja. Istraživanja su pokazala da osoba koja nije svladala svoj materinski jezik ima problema s u enjem ne samo drugih jezika, nego i s u enjem uop e.

Znati više jezika je velika prednost, bila je uvijek, a pogotovo sada. Višejezi nost je uostalom stvarnost u Europskoj Uniji kojoj pripadamao. Jezi na je raznolikost svakodnevna stvarnost Europske Unije i njezinih gra ana, zna i i nas. Svakodnevno smo u kontaktnu i radimo s govornicima drugih jezika, to je dio naše dnevne rutine.

Svaki je jezik važan, nositelj je identiteta i kulturnog naslje a zajednice koja ga koristi. Nestanak bilo kojeg jezika gubitak je i osiromašuje cjelokupni ljudski um i znanje, tvrde u UNESCO-u. Zato treba podsjetiti i na popis europskih jezika koji su u izumiranju (to su jezici kojima govore samo pojedini govornici, odnosno predstavnici starijih generacija, a te jezike mla e generacije niti upotrebljavaju niti razumiju) ili su ugroženi (to su jezici koji se još upotrebljavaju, ali rijetko). Potrudimo se, svjesno, svaki dan da se ne na emo i mi na popisu jezika koji

izumiru. Zato ga moramo govoriti svaki dan, u svakoj situaciji i prenijeti ga mla im narađon;tajima. Jer nađon; se materinski jezik, kao i svi ostali jezici, uistinu voli govorenjem!

Maria Lacchici